

**Wojewódzki Konkurs Przedmiotowy z Języka Polskiego
dla uczniów szkół podstawowych województwa śląskiego w roku szkolnym 2021/2022
Stopień trzeci – schemat punktowania**

W zadaniach zamkniętych uczestnik konkursu powinien odpowiedź zaznaczyć znakiem „x” bezpośrednio na arkuszu. Schemat punktowania zadań otwartych zawiera propozycje odpowiedzi. Należy uwzględnić każdą prawidłową odpowiedź, nawet jeśli nie została zamieszczona w poniższym kluczu.

Numer zadania	Poprawna odpowiedź			Liczba punktów	Kryteria oceny
1.	A B D F			0–1	Zaznaczenie wszystkich poprawnych odpowiedzi – 1 p. Zaznaczenie mniej niż 4 poprawnych odpowiedzi – 0 p.
2.	Bohater	Kim był?/Kim była?	Rola w życiu Liesel	0–3	Poprawne uzupełnienie 8 pól tabeli – 3 p. Poprawne uzupełnienie 7 pól tabeli – 2 p. Poprawne uzupełnienie 6 pól tabeli – 1 p. Poprawne uzupełnienie mniej niż 6 pól tabeli – 0 p.
Hans Hubermann	Przybrany ojciec Liesel, malarz pokojowy, pasjonat akordeonu i skręcanych ręcznie papierosów.	Nauczył ją liter, zachęcał do czytania. Zapewniał jej poczucie bezpieczeństwa. Otoczył ją miłością, ukazał wartość człowieczeństwa.			
Ilsa Hermann	Żona burmistrza, do której Liesel początkowo chodziła z praniem, potem zaś po książki.	Spowodowała rozwój Liesel poprzez udostępnianie jej książek. Po śmierci przybranych rodziców zaopiekowała się nią.			
Rudy Steiner	Przyjaciółka Liesel, chłopiec z sąsiedztwa, jeden z sześciorga rodzeństwa, zafascynowany amerykańskim sprinterem, Jessem Owensem.	Opiekował się nią, towarzyszył jej w złodziejskich wyprawach i zabawach. Bronił jej i się nią opiekował, np. po przemarszu Żydów przez Molching do Dachau, kiedy została zbита przez strażnika więźniów.			

	Max Vandenburg	Żyd, bokser, syn przyjaciela Hansa Hubermanna, Erika. Ukrywał się w piwnicy rodziny Liesel.	Przyjaciół i powiernik, autor dwóch książek dla Liesel.				
3.				T	N	0–2	Podanie 5 poprawnych odpowiedzi –2 p. Podanie 4 poprawnych odpowiedzi –1 p. Podanie 3 lub mniej poprawnych odpowiedzi– 0 p.
		Narrator powieści to Śmierć.		X			
		Narrator jednocześnie prezentuje i komentuje zdarzenia.		X			
		Narrator przedstawia zdarzenia, sięgając wyłącznie do przeszłości.			X		
		Narrator pełni rolę jednego z bohaterów prezentowanych wydarzeń.		X			
		Narrator jest trzecioosobowy, lecz ma ograniczoną wiedzę o świecie przedstawionym.			X		
4.	<p>Podręcznik grabarza Książka jest przypomnieniem ostatnich chwil spędzonych z matką i bratem. Dzięki niej Liesel nauczyła się czytać. Była to pierwsza przeczytana przez nią książka.</p> <p>Zbędny człowiek Podarunek urodzinowy Maksa z opowiedzianą przez niego historią jego życia. Był wyrazem przyjaźni i wspólnoty wspomnień, np. o rodzinie.</p> <p>Strząsaczka słów Zbiór myśli, marzeń oraz wspomnień Maksa, jak również bajka o Hitlerze i roli słowa w oddziaływaniu na ludzi. Książka zawierała także historię przyjaźni Liesel i Maksa. Stanowiła pożegnanie Maksa z młodą przyjaciółką.</p>			0–2		Poprawne 3 odpowiedzi –2 p. Poprawne 2 odpowiedzi –1 p. Poprawna 1 odpowiedź lub odpowiedzi niepoprawne – 0 p.	

5.	Barwa	Zdarzenie	Objaśnienie	0–3	Poprawne uzupełnienie 6 pól tabeli – 3 p. Poprawne uzupełnienie 5 pól tabeli – 2 p. Poprawne uzupełnienie 4 pól tabeli – 1 p. Poprawne uzupełnienie 3 lub mniejszej liczby pól tabeli – 0 p.
	biel	Śmierć sześciolatniego brata Wernera w pociągu, w drodze do Monachium.	Matka z dziećmi podróżują zimą. Jest dużo śniegu, którego biel jest cechą dominującą krajobrazu.		
	czerń	Śmierć młodego dwudziestoczteroletniego angielskiego pilota.	Zestrzelony samolot spadał, palił się, otaczał go dym.		
	czerwień	Bombardowanie Molching- ulicy Himmelstrasse. Śmierć Hansa i Rosy Hubermannów oraz Rudy`ego Steinera.	Bomby zrzucone tego dnia na miasteczko powodowały, że niebo było czerwone od wybuchów. Na ulicach utworzyły się zwały gruzu, płynęła krew ludzi, którzy ucierpieli w trakcie bombardowania.		
6.	Np. Słowa mają potężną, sprawczą moc. W książce Maksa Führer wpadł na pomysł, że będzie rządził światem za pomocą słów. Pod wpływem propagandy przekonującej rodaków o konieczności odbudowania wielkości Niemiec, ludzie stali się narzędziem w jego rękach, robili to, co Führer im rozkazał, i w ten sposób powstał faszyzm w Niemczech.			0–1	Dokładne wyjaśnienie, jaką rolę przypisał słowom Max –1p. Objaśnienie niepełne bądź niewłaściwe – 0 p.
7.	Zwolennik/zwolenniczka Hitlera : np. Frau Diller Wywieszanie przez kobietę niemieckiej flagi podczas narodowych świąt; Żądanie od klientów sklepu przywitania <i>Heil Hitler</i> ; Powieszenie na ścianie sklepu dużego zdjęcia Hitlera. Antyfaszysta : Hans Hubermann Pomaganie Żydom poprzez zamalowywanie antysemickich napisów na drzwiach i ścianach sklepów oraz domów; Ukrywanie Żyda; Przekazanie chleba starcowi zmierzającemu do Dachau.			0–3	Podanie przykładów 2 bohaterów i trafne uzasadnienie –2 p Podanie przykładu 1 bohatera i właściwe uzasadnienie –1 p. Brak przykładu co najmniej 1 bohatera z uzasadnieniem jego postępowania– 0 p. Zapisanie wszystkich uzasadnień w formie równoważników zdań –1 p. Nieużycie równoważników zdań we wszystkich uzasadnieniach– 0 p.

8.	Wyraz z tekstu w formie mianownika	Wyraz z tej samej rodziny	Oboczności	0–2	Poprawne uzupełnienie wszystkich 3 wierszy tabeli – 2 p. Poprawne uzupełnienie 2 wierszy tabeli – 1 p. Poprawne uzupełnienie mniej niż 2 wierszy tabeli – 0 p.
	książka	księga	ą;ę; ż:g		
	ręka	rączka	ę;ą; k:cz		
	zagrożenie	zagrozić	ż:zi		
9.	<p>Np. Bokserska walka Maksa z Hitlerem jest symbolem niezgody Żyda na porządek świata ustalony przez dyktatora. Jest także wyrazem woli przetrwania Maksa mimo życia w zamknięciu, bez światła, godnych warunków życia, w stałym niebezpieczeństwie. Wyraża jednak brak nadziei na poprawę losu Żydów ze względu na siłę faszystowskiej propagandy.</p> <p>Walka przedstawia wewnętrzne zmagania Maksa zmierzające do przezwyciężenia jego własnych lęków.</p>			0–1	<p>Udzielenie odpowiedzi zgodnej z treścią powieści – 1 p. Brak odpowiedzi lub odpowiedź niepoprawna – 0 p.</p> <p>Uwaga! Interpretacja nie może być ogólnikowa.</p>
10.	<p>1. Śmierć interesuje się losem Liesel. Zabiera jej pamiętnik z gruzowiska i go czyta, przed śmiercią spacerują i rozmawiają.</p> <p>2. Lituje się nad Rudym Steinerem, żal mu go.</p> <p>3. Współczuje Niemcom w schronach, ale jeszcze bardziej-umierającym w obozach. Przytula dusze dzieci.</p>			0–2	<p>Trafne uzasadnienie przy użyciu 3 argumentów albo 3 przykładów – 2 p. Przytoczenie 2 właściwych argumentów lub 2 przykładów – 1 p. Przytoczenie 1 argumentu lub odpowiedzi niepoprawne – 0 p.</p>
11.	<p>Na ulicy Himmelstrasse nie było większego <i>oryginała</i> niż Pfiffikus. Liesel zdradziła swoim <i>przyjaciolom</i> część historii swego życia. Dym z kilku <i>krematoriów</i> zasnuł niebo nad obozem w Auschwitz. Gdy młodsze dziecko umarło w drodze do Monachium, pochowano <i>je</i> na pobliskim cmentarzu.</p> <p>Wcześniej Liesel nie знаła <i>Amerykanów</i>, bo nie pojawili się w Molching.</p>			0–2	<p>Poprawne uzupełnienie 5–4 zdań – 2 p. Poprawne uzupełnienie 3 zdań – 1 p. Brak odpowiedzi lub uzupełnienie 2–1 zdania, lub niepoprawny zapis (błąd ortograficzny albo językowy) – 0 p.</p>
12.	<p>Np.</p> <p>1. Ludzie w obliczu zagrożenia pokazują swoje prawdziwe oblicze.</p> <p>2. Fanatyzm prowadzi do zagłady.</p> <p>3. Szlachetny człowiek nie zważa na trudności, by okazać innym współczucie.</p> <p>4. Młodzi ludzie uczą się na przykładach.</p>			0–2	<p>Sformułowanie 3 poprawnych wniosków – 2 p. Zapisanie 2 właściwych wniosków – 1 p. Zapisanie 1 wniosku lub brak poprawnych odpowiedzi – 0 p.</p>

13.	Np. Akcja powieści toczy się w czasie <u>II wojny światowej</u> , która jest tłem historycznym wydarzeń opisanych w książce. Podczas tej wojny miał miejsce <u>Holocaust</u> , czyli planowa eksterminacja narodu żydowskiego. Dzieci niemieckie należały do oddziałów <u>Hitlerjugend</u> powołanych w celu krzewienia faszyzmu wśród dzieci i młodzieży.			0–2	Poprawne wskazanie 3 elementów historycznych – 2p. Poprawne wskazanie 2 elementów historycznych – 1p. Zapisanie informacji o 1 elemencie historycznym lub brak poprawnych odpowiedzi – 0 p.
14.	„Złodziejka książek” jest utworem zachwycającym wielu czytelników. LUB „Złodziejka książek” zachwyca wielu czytelników. Polityka prowadzona przez nazistów zmuszała ludzi, aby się wzajemnie nienawidzili. Liesel i Rudy poszli do sadu, aby zdobyć jabłka. Narodziny faszyzmu we Włoszech. Liesel była taka, że lubili ją wszyscy koledzy.			0–3	Poprawne przekształcenie 5 zdań –2 p. Poprawne przekształcenie 4–3 zdań – 1 p. Poprawne przekształcenie mniej niż 3 zdań – 0 p. Poprawność językowa (brak błędów językowych, ortograficznych, interpunkcyjnych) – 1 p.
15.	Np.: Partykuły: nie, niech Zdanie w mowie zależnej: Kolega spytał mnie, czy warto sięgnąć po książkę Markusa Zusaka. Zaimek rzeczowny: ktoś, mnie, jej, ja, niej, to, sam Zaimek liczebnny: tyle			0–3	Poprawne wykonanie wszystkich 4 poleceń – 3 p. Poprawne wykonanie 3 poleceń – 2 p. Poprawne wykonanie 2 poleceń – 1 p. Poprawne wykonanie 1 polecenia lub błędy w rozwiązaniu – 0 p. Uwaga! Jeśli wśród odpowiedzi poprawnych są błędne, nie przyznaje się punktu.
16.	1.	Zamykając tę książkę, nasza wspólna wyprawa dobiegnie końca.		0–1	Wskazanie 2 poprawnych odpowiedzi.– 1p. Wskazanie 1 poprawnej odpowiedzi lub odpowiedzi niepoprawne – 0 p. Uwaga! Jeśli wśród poprawnych odpowiedzi są błędne, nie przyznaje się punktu.
2.	Jestem przekonany, że przeczytawszy ostatnią stronę „Złodziejki książek”, będziesz innym człowiekiem.	x			
3.	Rozkoszowała się klimatem nowego dzieła, rozmyślawszy nad tym, jak długą drogę musiała przebyć, aby nauczyć się czytać.				
4.	Liesel zastanawiała się nad losem Maksa, przeglądając przekazaną jej przez Rosę „Strzasaczkę słów”.	x			

17.	Notatka na temat filmu.		0–5	<p>3 p. – notatka zawiera wszystkie części polecenia, tj.</p> <ul style="list-style-type: none"> • informacje o treści filmu; • ocenę 3 jego elementów; • wyjaśnienie tytułu. <p>2 p. – notatka zawiera poniższe części składowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • informacje o treści filmu; • ocenę 2–1 elementu dzieła filmowego; • wyjaśnienie tytułu. <p>1 p. – notatka nie zawiera 1 elementu składowego polecenia, tj.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • informacji o treści filmu; <p>ALBO</p> <ul style="list-style-type: none"> • oceny dzieła filmowego; <p>LUB</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnienia tytułu. <p>1 p. – notatka składa się z 5 zdań; 1 p. – Poprawność zapisu (dopuszczalne 2 błędy, niezależnie od kategorii).</p>
18.	Komizm	Tragizm	0–2	<p>Poprawne uzupełnienie 4 pól tabeli – 2 p. Poprawne uzupełnienie 3 pól tabeli – 1 p. Poprawne uzupełnienie 2 lub mniej pól tabeli –0 p.</p>
1) Np. Guido jest postacią komiczną, zachowuje się w sposób wywołujący śmiech.	1) Np. obrazy tragicznych losów więźniów obozu koncentracyjnego.			
2) Np. wydarzenie komiczne to wjazd Guida na koniu na przyjęcie.	2) Np. tragiczna śmierć głównego bohatera.			
19.	Np. Widzowie spodziewają się, że Niemiec zaproponuje Guidowi pomoc, a tymczasem on sam prosi o pomoc w sprawie nadzwyczaj błahej, dodając, że nie może spać po nocach. Jego nieistotny problem –		0–1	<p>Poprawne wyjaśnienie znaczenia sceny– 1p. Wyjaśnienie niezgodne z treścią filmu – 0 p.</p>

	trudności w rozwiązaniu zagadki, podkreśla dramatyczną sytuację głównego bohatera i jego rodziny.		
20.	Np. Po raz pierwszy fragment opery Offenbacha pojawia się w filmie, gdy Guido idzie do teatru, aby spotkać Dorę. Po raz drugi słyszymy ten fragment, gdy bohater podczas obsługi Niemców w obozie włącza płytę z tą muzyką, aby Dora mogła jej posłuchać. Muzyka podkreśla dramat bohaterów, którzy na początku filmu byli bardzo szczęśliwi, a później zaznali tragicznego losu więźniów obozu koncentracyjnego.	0–2	<p>Poprawne opisanie okoliczności dwukrotnego pojawienia się fragmentu muzycznego w filmie oraz określenie jego znaczenia – 2 p.</p> <p>Poprawne opisanie okoliczności dwukrotnego pojawienia się fragmentu muzycznego w filmie bez określenia jego znaczenia lub wyjaśnienie znaczenia bez opisu okoliczności pojawienia się muzyki – 1 p.</p> <p>Przedstawienie okoliczności jednorazowego pojawienia się fragmentu opery w filmie i objaśnienie jego znaczenia bądź brak prawidłowych odpowiedzi –0 p.</p>
21.	Wygraliśmy! – krzyczy w zakończeniu filmu syn głównego bohatera. Chłopiec ma na myśli czołg obiecany przez ojca w przypadku wygrania „zawodów”, a tak naprawdę Dora i jej syn wygrali życie.	0–1	<p>Poprawna interpretacja zakończenia filmu, np. Dora i jej syn wygrali życie, dostali szansę na powrót do normalności. – 1p.</p> <p>Wyjaśnienie niezgodne z treścią filmu –0 p.</p>
22.	Przemówienie	0–16	<p><u>I. Realizacja tematu (0 –7 p.)</u> <u>Treść</u></p> <p>5 p. – pełna i wnikliwa realizacja tematu, tj.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przemówienie w całości zgodne z tematem; • odwołanie do książki, filmu i własnych doświadczeń; • trafna argumentacja (co najmniej trzy bogato rozwinięte argumenty lub rozbudowane przykłady w funkcji argumentacyjnej);

		<p>4 p. – pełna realizacja tematu, tj.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przemówienie w całości zgodne z tematem; • odwołanie do książki, filmu i własnych doświadczeń; • trzy trafne argumenty lub przykłady w funkcji argumentacyjnej; <p>3 p. – częściowa realizacja tematu, tj.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przemówienie w całości zgodne z tematem; • odwołanie do książki i filmu; • dwa trafne i rozbudowane argumenty lub przykłady w funkcji argumentacyjnej; <p>2 p. – elementarna realizacja tematu, tj.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przemówienie w całości zgodne z tematem; • odwołanie do 2 wybranych elementów polecenia, np.: do książki i filmu LUB do filmu i własnych doświadczeń ALBO do książki i własnych doświadczeń; • argumentacja – 2 argumenty lub przykłady. <p>1 p. – podjęta próba realizacji tematu, tj.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • odwołanie do książki lub filmu; • sformułowanie co najmniej 1 argumentu lub poparcie co najmniej 1 przykładem własnych wywodów. <p><u>Elementy retoryczne</u></p> <p>2 p. –użycie w pracy w pracy co najmniej 4 różnych elementów retorycznych, np.: zwrotów do adresata, pytań retorycznych, wykrzyknień, zdań rozkazujących, porównań;</p>
--	--	---

		<p>1 p. – 3 elementy retoryczne w przemówieniu.</p> <p><u>II. Kompozycja (0 –2 p.)</u></p> <p>2 p. – kompozycja zgodna z formą wypowiedzi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wstęp – zwrot do słuchaczy, określenie tematu/celu przemówienia; • rozwinięcie tematu w ramach określonej koncepcji ucznia; • zakończenie– podsumowanie rozważań, wnioskowanie wynikające z realizacji tematu ; • graficznie wyodrębnione minimum 3 akapity; • wypowiedź jest spójna. <p>1 p. – kompozycja zgodna z formą wypowiedzi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wstęp – zwrot do słuchaczy, określenie tematu/celu przemówienia; • rozwinięcie tematu w ramach określonej koncepcji ucznia; • zakończenie– podsumowanie rozważań, wnioskowanie wynikające z realizacji tematu; • 2 akapity oraz/lub 1–2 usterki w zakresie spójności wypowiedzi. <p>0 p. –praca nie spełnia wymagań na 1 p.</p> <p><u>III. Język (0–3 p.)</u></p> <p>3 p. – szeroki zakres środków językowych – dopuszczalne 3 błędy (składniowe, stylistyczne, leksykalne, fleksyjne);</p> <p>2 p. – dopuszczalne 4 błędy (składniowe, stylistyczne, leksykalne, fleksyjne);</p> <p>1 p. – dopuszczalnych 5– 6 błędów (składniowych,</p>
--	--	--

		<p>stylistycznych, leksykalnych, fleksyjnych); 0 p. – praca zawiera 7 i więcej błędów językowych (składniowych, stylistycznych, leksykalnych, fleksyjnych).</p> <p><u>IV. Ortografia (0–2p.)</u></p> <p>2 p. – dopuszczalny 1 błąd; 1 p. – dopuszczalne 2 błędy; 0 p. – praca zawiera 3 i więcej błędów ortograficznych.</p> <p><u>VI. Interpunkcja (0–2p.)</u></p> <p>2 p. – dopuszczalne 3 błędy; 1 p. – dopuszczalnych 4–5 błędów; 0 p. – praca zawiera 6 i więcej błędów.</p> <p>Uwaga!</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jeżeli uczeń nie odwołał się do co najmniej 1 pozycji obowiązkowej (filmu lub lektury) lub nie stosuje formy przemówienia, lub jego wypowiedź jest niezgodna z tematem, uzyskuje za kryterium I i za całą pracę 0 p. • Jeśli w pracy uczestnik konkursu popełnił rażące błędy rzeczowe, (np. w imionach i nazwiskach, nazwach miejscowości), od sumy punktów za pracę odejmuje się 1 punkt. • Każde naruszenie zasad ortografii i interpunkcji jest traktowane jako błąd. • Jeśli praca zawiera mniej niż 200 słów, ocenia się wypowiedź, stosując tylko kryterium I.
--	--	--

